

SZÓSZÉK – ÚRASZTALA

ZSINATI FŐTANÁCSI LELKÉSZSZENTELESI BESZÉD

Lk 9, 57 és 62

Egyházi életünk évenként megismétlődő nagy eseménye, egyik legbensőségesebb, legmeghittebb ünnepe a konfirmáció. Szülők, hozzátartozók és a gyülekezet boldog tekintetétől kísérve, tiszta, gyermeki áhitattal hangzik teológus ifjaink ajkain az egyházunk iránti ünnepélyes hűségnyilatkozat. A jövő áldott, reményteljes hajtásai, a gyülekezet színe előtt, szent fogadalmat tesznek, hogy Istennek tetsző, hívó unitárius emberhez méltó életet fognak élni, mert ezt várja, kéri, kívánja tőlük a kettős jézusi szeretetparancsolaton felépülő hit- és erkölcesen, az eszményi életet álmódó, annak megvalósulását munkáló egyház.

A konfirmáció szemet-lelket gyönyörködtető, feledhetetlen, megható hangulata ez ünnepi órában megismétlődik. Hiszen ez a lelkészszentelési szertartás is, magasabb, egyetemesebb szinten ugyan, de tulajdonképpen konfirmáció, amikor ifjú lelkészeink Isten színe előtt, a Zsinati Főtanács fennkölt ünnepi hangulatában, egyházunk legfőbb világi és egyházi emberei, valamint lelkésztestvéreink és az egész gyülekezet jelenlétében fogadalmat tesznek az egyházunk iránti feltétlen hűségre, a lelkészi hivatás lélek szerinti betöltésére. Ezt várja, kívánja, igényli tőlük a jézusi életprogram és több mint 400 esztendő áldott, szent hagyománya.

Lehet-e hát egyházi életünkben a mainál bensőségesebb, meghatóbb, áldottabb ünnep? Hiszen sok tekintetben ezeknek az ifjaknak és a hozzájuk hasonló, előttük járó vagy utánuk következő lelkészeknek odaadó szolgálatán, hivatásos felelősségvállalásán és maradéktalan hűségén múlik, hogy mindaz, ami egyházunk történelme során drága kincsünk ké vált és számunkra a legszentebb értékeket jelenti, továbbra is megmaradjon, sőt gyarapodjék, szépüljön és tökéletesedjék.

Példaadó tanítómesterünk, a názáreti Jézus tanításaiban meghatározta a hívő keresztény ember hivatását, amelynek lényege az Isten- és ember-szeretet. Erről a hivatásról beszélnek gyülekezeteinkben vasárnapról vasárnapra és más alkalmakkor is, különböző módon és formában, de ugyanazon tartalommal a hívek, a nagy unitárius család lélek- és szeretetközössége felé.

Jézus azonban, általános életprogramjának a közösség felé való prédikálásán túl, különleges, felfokozott, rendkívüli, az átlagot messze felülmúló igénnyel fordult legközelebbi tanítványai felé. Többet várt, kért, követelt tőlük, akiknek az az egyedülálló, egész azutáni életüket döntő

módon meghatározó, áldott élmény jutott boldog osztályrészül, hogy Mesterük lenyűgöző, megragadó személyiségének hatósugarai rájuk közvetlenül kiáradjanak.

Hogy e tanítványok hányan voltak, pontosan megállapítani nem tudjuk. A hagyomány tizenkettőt említ, de az egyes tudósítások csupán két-három emberről, Péterről, Jakabról és Jánosról beszélnek. Bármint volt is a valóságban, tény az, hogy irántuk a mértéket, a követelményt Jézus a lehetőség határáig fokozta. Ami a hallgatók nagy többsége felé csupán kíváncsi volt, az a tanítványok felé feltétlen parancsot jelentett. Nekik, a közvetlen tanítványoknak szólt a Hegyi Beszéd minden erkölcsi parancsa, a tisztaság, jóság, irgalmasság, megbocsátás feltétlen igénye, mindenekfelett pedig a követelmények követelménye, a még az ellenség felé is irányuló, hatványra emelt szeretetparancs. Mindez pedig azért, hogy az Istenországa áldott eszméje elsősorban a tanítványok lelkében megmaradjon.

Egy dolgot teljes bizonyossággal megállapíthatunk. A Jézus kimeríthetetlen, gazdag személyiségének varázsa, amellyel tanítványait ellenállhatatlanul megragadta, hozta létre az első keresztény gyülekezeteket és magát a keresztény egyházat. Az Istenországa eszméjének hordozói, őrizői, továbbadói és diadalravivői a tanítványok, az apostolok voltak, akik lángoló hitükkel, az Istenországa eszméjéből kiáradó feltartóztathatatlan nemes lendülettel hűsvétot, pünkösödöt, a régi hit romjain egy újat teremtettek.

Ezért az őskeresztény gyülekezeteknek legnagyobb megbecsülést, tiszteletet és ragaszkodást élvező és önmagukból feltétlen tekintélyt árasztó vezetői a közvetlen Jézus-tanítványok, az apostolok voltak. A legnagyobb megtiszteltetést az jelentette, ha valaki a gyülekezet ítélete szerint a Jézus-tanítvány lelki, szellemi magaslatára emelkedhetett.

Az Istenországa eszméjének, a jézusi evangéliumnak megszámlálhatatlanul sok nagyszerű hirdetője, hordozója, bizonyágtevője volt a kereszténység történelme folyamán, akik magasztos életükkel, nemes példaadásukkal, magasrendű cselekedeteikkel vallás erkölcsi személyiségekké, Istenfiakká, Jézus-tanítványokká magasztosultak.

A múlt sok-sok buzgó Jézus-tanítványára kegyeletes érzésekkel emlékezve, az elmondottak alapján, ez ünnepélyes, áhítatos órában szent komolysággal hangzik e szószerű fenségéből, magasságából és méltóságából felétek, felszentelés előtt álló ifjú lelkészek felé az áldott figyelmeztetés, az újra meg újra ismétlődő, de mégis mindig új, időszerűségét soha el nem veszítő felhívás: legyetek és maradjatok a názáreti Jézus öntudatos követői, hűséges tanítványok, az Istenországa eszméjét megingathatatlan hittel és meggyőződéssel hirdető proféták! Vessétek kezetek az eke szarvára és hátra ne, hanem mindig előre, a fény, a napsugár, a békeség és szeretet eszményi világa felé tekintsetek, hogy az Istenországra méltókká váljatok! Legyetek és maradjatok Jézus szellemében Istenfiak, a jézusi örökség lángoló lelkületű hordozói! De, és ez a legelső, legszentebb követelmény, legyetek a szó legszentebb értelmében hívő emberek, akiből diadalmas meggyőződéssel sugárzik a gondviselő Istenben, az édes jó Atyában való feltétlen, megingathatatlan bizalom, aki teremtett és aki végtelen, kifogyhatatlan bölcsességével és szeretetével irányít mindnyájunkat földi életutunkon. Ez a diadalmas egyistenhit legyen és marad-

A hit azonban önmagában még nem elegendő; szükséges annak cselekedetté formálódása. És itt következik, kedves ifjú lelkésztestvéreim, számotokra, mint Jézus-tanítványokra a szent többlet, az átlagkívánalmon túlmenő, magasabb igény, a határozottabb, erőteljesebb követelmény, amely a Hegyi Beszéd kemény parancsolataiban és a példázatok szemléletes képeiben hangzik felétek: nektek többnek kell lennetek a híveknél, akik gyülekezeteinket alkotják; akiknek rátok *fel* kell tekinteniök. Belőletek híveink felé tisztaságnak, lénynek, világosságnak kell áradnia; olyanokká kell válnotok, és olyanoknak kell megmaradnotok, mint amilyen a hegyen épített város, amely minden irányból látszik és a sötét éjszakában minden irányba fényt sugároz. Tőletek gyülekezeteink tagjai, a hívő emberek sokat várnak; várják, igénylik az Istenországa magaslatos eszméje, a jézusi életprogram tisztá, világos, bölcs, józan, de prófétai jelkületű hirdetését, ugyanakkor azonban várják a példamutatást, az evangéliumi, jézustanítványi jelkületet, azt, hogy belőletek kevesebb gyarlóság és több jóság, önzetlenebb megbocsátás, őszintébb, tisztább felebaráti szeretet áradjon feléjük, akik minden idegszálukkal, hitükkel, reménykedésükkel és vágyódásukkal napfény, mosoly, békesség, jóság és szeretet, az Istenországa eszméjének megvalósulása után áhítoznak.

Tőletek lelki, szellemi és erkölcsi tekintetben egyaránt átlagon felüli teljesítményt vár egyházunk és gyülekezetetek, amely szeretettel, ragaszkodással és bizalommal vesz körül. Vigyázzatok és imádkozzatok, hogy e szeretetre és bizalomra mindig méltóknak bizonyuljatok!

Kedves Fiatál Lelkésztestvéreim! A ti igátok, íme, terhes, felelősségteljes, de gyönyörűség. A ti szolgálatotok szent, áldott, magasrendű hivatás, a prófétáknak, Isten emberének, a Jézus-tanítványnak fenséges hivatása. Nektok a hit fényénél, de az értelem világosságával kell gyülekezetetek életét építenetek, úgy, ahogyan arra a nagy Jézus-tanítvány, egyházalapítónk, Dávid Ferenc mindnyájunkat tanít. Feltétlen istenhittel, de az élet tényleges valóságai felé fordított tekintettel a földön kell járnotok, a józan ész és a tiszta értelem irányításával, az adottságok figyelembevételével, felekezeti elfogultságon felülemelkedő egyetemes szemlélettel, szelíden és okos lendülettel, minden haladó gondolatnak, a szüntelen fejlődést, állandó tökéletesedést szolgáló minden nemes törekvésnek hátsógondolat nélküli segítségével kell munkálnotok a közösség javát, minden magasrendű érdeket, az igazabb, becsületesebb, tisztább, áldottabb társadalom kialakulását.

Kedves Atyámfiai, zsinati főtanácsi gyülekezet! Szeretett Testvéreim! Jézus csodálatosan szép álmokat álmodott a legmagasztosabb eszméről, Istenországaról, amelynek megvalósulásáért élt és áldozta életét.

Az Istenországa eszméjének vonatja is hosszú évszázadokon át sok akadállyal találkozott. A dogmatizmus, a szüklátókörűség, az elvakultság, a maradi gondolkodás, a helytelenül értelmezett hitvédelem nemegyszer hatalmi szóval, vagy ravasz fondorlattal az Istenország eszméjének vonatját haladásában meglassulni kényszerítette. Hisszük, hogy gött ott van a megbánás. Testvér a testvért értse hát meg és akarjon megbocsátani.

minden szent eszmének és nemes gondolatnak megvan, meglesz a golgotai keresztfán keresztül a boldog feltámadása, áldott megvalósulása. Hiszünk tántoríthatatlan hittel abban, hogy példamutató életünkkel és nemes cselekedeteinkkel, Jézus tanításainak szellemében, az Istenországa megteremtésében mindnyájan Isten munkatársaivá, istenfiakká válhatunk, ha nem csupán ajkainkon hordozzuk az Isten- és emberszeretet legszentebb parancsolatait, hanem azokat mindennapi életünkben, kötelességeink maradéktalan teljesítésével áldott valósággá is magasztosítjuk.

Ehhez kérjük a gondviselő Isten, édes jó Atyánk segítségét és áldását. Amen.

Dr. KOVÁCS LAJOS

A MI UTUNK

Mk 2, 22

A zsinat az unitárius egyház életében mindig nagyjelentőségű esemény volt, és az ma is. Ha az egyháztörténelem lapjait forgatjuk, szinte meg-elevenednek a lapok, magunk előtt látjuk azokat a zsinati tagokat, akik egyetlen hangra — a lelkiismeretre — hallgatva jelentős döntésekkel szabtak irányt az egyházi életünknek. Döntéseiket én most nem akarom felemlíteni, csupán utalni akarok a zsinat jelentőségére egyházi életünkben. 27 püspök megválasztása történt a zsinat keretében és lelkészeink százait szentelték fel Isten és ember szolgálatára. Ma újra egyháztörténelmet írunk, főpásztort állítunk az elhunyt helyébe, és lelkészeket szentelünk, hogy legyenek az istenes élet szószólói. Örömnapot ülünk, abban a meggyőződésben, hogy mai szolgálatunkkal Istent és világot szolgálunk.

A felolvasott bibliai versben Jézus szól. Jézus szavai, abban a korban, újszerűen hatottak. Bár a régi istenekben nem hitt már senki sem, mégis akik a „kor csúcsain“ állottak, „a hivatalosok“ konzerválni akarták azt, ami letűnőben volt, föltámasztani azt, ami meghalt. Jézus tanításának az volt a célja, hogy egy tiszta hitet teremtsen. A merev szabályok szerint élő vallásos közösséget új törvénnyel akarta felszabadítani. Channing felfogása szerint a jézusi vallásosság alapja: a benső kegyesség, tiszta szeretet, az Isten és felebaráthoz való önzetlen ragaszkodás, szívbeli alázaatosság, jellemnemesség.

Jézus halála után a zsenge keresztény mozgalom, mely az önkéntes és szabad egyesülés jegyében hirdeti az evangéliumot, sok nehézséggel néz szembe, de fokozatosan teret hódít úgy a zsidók között, mint a görög-római kultúra világában. Az ősegyház nyíltan hirdette a testvériséget és a békességet. Sajnos, hogy az apostoli kor önzetlen szellemét teljesen el-